

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Victor Munteanu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021,

împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-145/24
NR. PIGD 2-21147832-01-3r-10062024)*

Întrunirea condițiilor ridicării excepției de neconstituționalitate.

Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru

04 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Victor Munteanu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stanilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice și la 06 octombrie 2021 la Curtea de Apel Chișinău, Alexandr Stoianoglo a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021 „cu privire la examinarea adresării deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, Lilian Carp, vizând pretensele acțiuni ilegale comise de Procurorul General Alexandr Stoianoglo” (f.d. 2-47, 74-119, Vol. I).

2. Prin încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-122/2021 din 05 octombrie 2021, pe motiv că, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ. S-a explicat reclamantului Alexandr Stoianoglo, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune (f.d. 188-200, Vol. I).

3. La 10 noiembrie 2021, Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu, a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ anularea încheierii contestate și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare în același complet de judecată (f.d. 203-214, Vol. I).

4. Prin încheierea din 29 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul depus de către Procurorul General Alexandr Stoianoglo,

reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu. S-a menținut încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Procurorului General Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 30-40, Vol. II).

5. La 30 noiembrie 2023, Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu, în temeiul art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 29 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de recurs și a încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cauzei în fond, în alt complet de judecată (f.d. 48-67, Vol. II).

6. Prin încheierea din 05 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de revizuire depusă de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu. S-a casat decizia din 29 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și s-a reținut prezenta cauză de contencios administrativ, în procedura Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea cererii de recurs depuse de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu, împotriva deciziei din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 120-132, Vol. II).

7. La data de 16 iulie 2024 Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Victor Munteanu a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale în vederea exercitării controlului constituționalității a art. 12 alin. (3) din Codul de procedură civilă și art. VII. – Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 309–320, art. 466) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, care prevede introducerea următoarelor modificări în articolul 191, alineatul (3), textul „hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor,” se exclude; alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) Curtea Supremă de Justiție soluționează: a) în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ

privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor; b) cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”, raportate la art. 4 și 20 din Constituția Republicii Moldova.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

9. Art.12¹ din Codul de procedură civilă:

„În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.”

10. Art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova:

„Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

11. Distinct, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr.55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

12. Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea a mai menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

13. Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

14. Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful § 82.

15. Așadar, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor strict obligatorii prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă.

16. Verificând respectarea condițiilor prevăzute la §82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, obligator-necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, ajunge la concluzia că acestea nu sunt întrunite în totalitate, în special ce se referă la pct. 3 din §82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2/2016 și anume: „prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei”.

17. La caz, nu se întrevide că prevederile legale a căror neconstituționalitate o invocă recurentul ar ține de examinarea recursului actual, ci mai degrabă acestea țin de fondul cauzei.

18. Respectiv, odată ce normele în cauză nu sunt incidente recursului împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ci însăși țin de examinarea cauzei lui Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021, se atestă netemeinicia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, motiv pentru care urmează a fi respinsă.

19. În eventualitatea admiterii recursului Alexandr Stoianoglo și în cazul în care cauza se va examina în fond, actualitatea unei asemenea cereri se păstrează.

20. Din motivele relatate supra, cererea depusă de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Victor Munteanu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, urmează a fi respinsă.

21. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 195 și 230 din Codul administrativ și în conformitate cu art. 12¹ din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Victor Munteanu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă